

pro její podnik a zda jeho používání žalovanou může jí zjednatí soutěžní přednost před ostatními soutěžiteli. Po této stránce zůstalo proto odvolací řízení i kusé (§ 503 čis. 2 c. ř. s.). Aby tato vada byla, po případě i důkazem znalci, odčiněna a věc se stala zralou k rozhodnutí, jest patrně třeba jednati před soudem prvé stolice (§ 510 c. ř. s.). Doplnující dalším řízením skutkovou základnu rozhodnutí, nebudou nižší soudy ovšem smíti vycházeti ze stanoviska průměrného zákazníka, který má zmíněné zevní zařízení obou podniků před sebou a může je do všech jednotlivostí srovnávati, nýbrž musí se postavit na stanovisko průměrného zákazníka, v jehož paměti utkvěla jen jakási více méně mlhavá představa zevního zařízení a jenž proto jen zcela povšechně již z dosti vzdálené celkové obdobnosti dvou v jednotlivostech se dosti rozcházejících zevních zařízení různých podniků usuzuje, že pocházejí z téhož výrobního pramene.

Čís. 9972.

Jazyková otázka.

Odmítl-li odvolací soud odvolání podle čl. 4 (3) jaz. nař., může býti odmítací usnesení zrušeno jen nadřízeným soudem, nikoliv dohlédacím úřadem správním.

Odpůrci odvolatelovu příslušelo by právo stížnosti do neodmítnutí odvolání k nadřízenému soudu pro jazykovou závalu, pokud to procesní právo dovoluje.

(Rozh. ze dne 6. června 1930, R II 191/30.)

Do rozsudku okresního soudu, zamítajícího žalobu, podal odvolání žalobce cizozemec v jazyku německém. O d v o l a c í s o u d odvolání odmítl. N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání dále po zákonu jednal, nehledě k důvodu odmítnutí.

D ů v o d y:

Žalobce, cizozemec, podal svým tuzemským právním zástupcem odvolání z rozsudku okresního soudu v jazyku německém. Krajský soud jako soud odvolací odmítl odvolání, protože cizozemci nepřisluší menšinové právo jazykové a podání se nehodí, by o něm bylo po zákonu zahájeno jednání (čl. 4 (3) jaz. nař.). Zástupce žalobcův podal do tohoto odmítacího usnesení jednak v české řeči rekurs k nejvyššímu soudu, jednak jazykovou stížnost podle § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. k presidiu krajského soudu. Dříve než byly spisy předloženy nejvyššímu soudu, rozhodlo presidium krajského soudu právoplatně, že odmítacím usnesením bylo porušeno jazykové právo stěžovatelovo, že se toto usnesení zrušuje a odvolacímu soudu ukládá, by věcně rozhodl o odvolání. Za tohoto stavu věci nezbývá nejvyššímu soudu, než vyhověti rekursu

žalobcovu a zrušiti napadené usnesení, protože bylo cizozemci právo-
platně přiznáno menšinové právo jazykové příslušným k tomu správním
úřadem (§ 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař.), čímž jest veřejnoprávní otázka
předurčující rozřešena způsobem pro nejvyšší soud závazným (§ 190
c. ř. s.). Blíže nutno však pojednati o dalším výroku presidia krajského
soudu, jež také zrušilo napadené usnesení a uložilo odvolacímu
soudu věcné rozhodnutí, neboť mohlo by býti usuzováno, že jest vlastně
žalobcův rekurs již bezpředmětný a že nejvyšší soud již nemá, co by
zrušoval. Tak tomu není, protože dohlédací úřad správní nebyl podle
§§ 96 (1) a 98 (1) ústavní listiny oprávněn zrušovati soudní rozhodnutí,
které jest výronem moci soudcovské a úkonem judikatury, takže usne-
sení odvolacího soudu mohlo býti zrušeno teprve nynějším rozhodnutím
nejvyššího soudu. Nelze souhlasiti s presidiem krajského soudu, že od-
volací soud rozhodl o jazykovém právu strany, opíraje se výlučně
o předpisy jazykového práva, že nejde o otázku předurčující a že ná-
prava jest podle čl. 96 (3) jaz. nař. zde možná. Presidium nerozeznává
mezi výrokem soudního rozhodnutí, který jest jediné předmětem rozho-
dování v opravném řízení, a mezi otázkou předurčující, která k soud-
nímu rozhodnutí vedla a která dojde výrazu jen v odůvodnění. Soud
vůbec neřeší jazykový spor, kterého tu v té době ještě není, a neroz-
hoduje o jazykovém právu strany. Předmětem soudního rozhodnutí jest
jen otázka, zda má býti vyřízen opravný prostředek obsahově (v me-
ritu), či zda má býti odmítnut. Opravný soud musí především zkoumati
opravný prostředek po stránce formální, t. j. zda jest přípustný, zda
byl podán včas a zda jest formálně bezvadný. Dojde-li soud k přesvěd-
čení, že jest tu některá z uvedených překážek, odmítne opravný pro-
středek, nepouštěje se do věcného vyřízení. Veškerá tato činnost jest
výkonem moci soudcovské a soudní rozhodnutí o opravném prostředku
jest i po formální stránce úkonem judikatury. Důvod odmítnutí jest
právě jen důvodem rozhodovacím a otázkou předurčující, kterou si
soud pro vlastní potřebu řeší i tehdy, jde-li o otázku veřejnoprávní
(§ 190 c. ř. s.). Tuto otázku může sice příslušný správní úřad později
rozřešiti jinak, ale to nic nemůže změnit na učiněném soudním
rozhodnutí, pokud toto nebylo změněno nebo zrušeno pořadem soud-
ních stolic. Názor presidia krajského soudu vedl by k důsledku, že by
dohlédací úřad správní mohl takto zrušovati i soudní rozsudky, o nichž
přece nelze pochybovati, že jsou úkonem soudcovského rozhodování.
Kdyby totiž procesní soud vynesl proti cizozemci, jenž odepřel projed-
návatí v jazyku státním a jenž marně byl poučen o následcích, rozsudek
pro zmeškání (§§ 133 druhý odstavec a 396 c. ř. s.), byla by také tu
jazyková otázka příčinou vydání rozsudku pro zmeškání, ale tato otázka
došla vyřešení jen v důvodech, jako otázka prejudiciální, kdežto nález
rozsudkový vysloví jen, zda a pokud se žalobě vyhovuje, nebo se zamítá.
Nelze dále souhlasiti s presidiem krajského soudu, že prý odvolací soud
neodmítl odvolání z důvodu práva formálního, t. j. z důvodů proces-
uálních. Předpisem čl. 4 (3) jaz. nař., vydaným vládou podle zmoc-
nění § 8 jaz. zák., přibyl k odmítacím důvodům procesuálního práva

další důvod, který se však co do účinků rovná procesuálním důvodům, protože není pro ten případ zvláštního předpisu. Odmítnutí opravného prostředku zůstane soudním rozhodnutím, třebaže se stalo z důvodu čl. 4 (3) jaz. nař. Nelze konečně souhlasiti s názorem presidia, že zde náprava cestou správní jest možná a že může býti učiněna jen tím, že správní úřad zruší soudní usnesení. Při tomto názoru lze si těžko představit, kdy by náprava vůbec možnou nebyla; byla by pak možná i tehdy, kdyby se odmítnutí stalo v nejvyšší soudní stolici, kdyby takto soudní rozhodnutí druhé stolice nabylo moci práva a bylo nuceně vykonáno a kdyby bylo pak podkladem pro další majetkoprávní přesuny. Bylo sice i v tomto smyslu rozhodováno u dohlédacích správních úřadů, ale nejvyšší soud vyložil podrobně na př. v rozhodnutích čís. 8028 a 8924 sb. n. s., k jakým důsledkům a k jaké právní nejistotě by tento názor vedl. Autoři jazykového nařízení, pojavše do čl. 96 (3) větu »nařídí případně nápravu, která jest podle povahy věci ještě možná«, byli si toho vědomi, že mohou nastati případy, kdy náprava již možná není, a musili pomýšleti také na soudní rozhodování, kde se právě takové případy mohou vyskytnouti. Nutno podržeti na mysli, že jest jazykové nařízení určeno také pro správní úřady, u nichž není soudcovské neodvislosti. Že nemůže obstáti příkaz presidia, by odvolací soud »o podaném odvolání věcně rozhodl«, zřejmě z úvahy, že by mohl nastati případ, ve kterém by odvolací soud nehleděl sice k jazykové závadě, ale odmítl by odvolání pro jinou formální vadu. Konečně jest se v souzeném případě zmíniti ještě o jedné věci. Odpůrce odvolatelův (tuzemec) poukázal v odvolacím sdělení na to, že odvolání musí býti odmítnuto podle čl. 4 jaz. nař. jako nepřipustné. Kdyby odvolací soud přes to byl vešel ve věcné vyřízení odvolání, nemohla by sice druhá strana podati jazykovou stížnost podle čl. 96 jaz. nař., protože nebylo porušeno »její jazykové právo«, ale bylo by tím po případě porušeno její hmotné nebo procesuální právo, protože by jinak jí příznivý rozsudek prvního soudu mohl nabýti pravomoci. Toto právo druhé strany nemůže zůstat bez ochrany. Mimo to jsou soudy povinny dbáti jazykových předpisů z úřadu (čl. 97 jaz. nař.). Z těchto okolností nutno vyvoditi, že druhá strana má právo stížnosti do neodmítnutí opravného prostředku pro jazykovou závalu a že se může domáhati nápravy u vyšší soudní stolice podle předpisů procesního práva, pokud to dovoluje (tak důvody rozhodnutí čís. 8028 sb. n. s. a také rozhodnutí č. j. R I 22/30, čís. sb. 9786).

Čís. 9973.

Zněl-li exekuční titul jen na povinnost prodejem odstoupiti a bez závad odevzdati nemovitosti a vydati o tom písemnou tržovou smlouvu, podle níž bylo by lze vymoci vklad vlastnického práva na prodaných nemovitostech, nelze navrhnouti povolení exekuce vkladem vlastnického práva na nemovitostech.

(Rozh. ze dne 7. června 1930, R I 135/30.)